

Zadeva C-434/09

Shirley McCarthy

proti

Secretary of State for the Home Department

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe,
ki ga je vložilo Supreme Court of the United Kingdom,
prej House of Lords)

„Prosto gibanje oseb – Člen 21 PDEU – Direktiva 2004/38/ES –
Pojem ‚upravičenec‘ – Člen 3(1) – Državljan, ki ni nikoli uresničeval pravice
do prostega gibanja in je vseskozi prebival v državi članici, katere državljan je –
Posledica imetništva državljanstva druge države članice –
Popolnoma notranji položaj“

Sklepni predlogi generalne pravobranilke J. Kokott, predstavljeni 25. novem- bra 2010	I - 3378
Sodba Sodišča (tretji senat) z dne 5. maja 2011	I - 3393

Povzetek sodbe

1. *Državljanstvo Evropske unije – Pravica do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic – Direktiva 2004/38 – Upravičenec – Pojem (Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38, člen 3(1))*

2. *Državljanstvo Evropske unije – Določbe Pogodbe – Neuporaba v popolnoma notranjem položaju države članice – Državljan Unije, ki ni nikoli uresničeval pravice do prostega gibanja, ki je vseskozi prebival v državi članici, katere državljan je, in ki ima še državljanstvo druge države članice*
(člen 21 PDEU)

1. Člen 3(1) Direktive 2004/38 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic je treba razlagati tako, da se ta direktiva ne uporablja za državljana Unije, ki ni nikoli uresničeval pravice do prostega gibanja, ki je vseskozi prebival v državi članici, katere državljan je, in ki ima poleg tega še državljanstvo druge države članice.

Direktiva 2004/38, ki se nanaša na pogoje uresničevanja pravice do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ne uporabi za državljana Unije, ki ima – ker živi v državi članici, katere državljan je – brezpogojno pravico do prebivanja. Tretjič, iz navedene direktive kot celote izhaja, da je prebivanje, na katero se ta nanaša, povezano z uresničevanjem prostega gibanja oseb.

Prvič, v skladu s to določbo Direktive 2004/38 so namreč upravičenci iz te direktive vsi državljani Unije, ki se „preselijo“ v državo članico – „razen“ v tisto državo, katere državljani so – ali v njej prebivajo. Drugič, ker prebivanje osebe, ki živi v državi članici, katere državljanstvo ima, ne sme biti pogojeno, se

Tako državljan v položaju, kot je opisan zgoraj, ni „upravičenec“ v smislu člena 3(1) Direktive 2004/38 in se ta zanj ne uporablja. Na to ugotovitev ne vpliva dejstvo, da ima ta državljan tudi državljanstvo države članice, v kateri ne prebiva. Dejstvo, da ima državljan Unije državljanstvo več držav članic, namreč

ne pomeni, da uresničuje pravico do prostega gibanja.

državi članici uveljavlja pravice, ki se nanašajo na tak status, predvsem pravico do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki je podeljena s členom 21 PDEU.

(Glej točke 32, 34, 35, od 39 do 41 in 57 ter točko 1 izreka.)

2. Člen 21 PDEU se ne uporabi za državljana Unije, ki ni nikoli uresničeval pravice do prostega gibanja, ki je vseskozi prebival v državi članici, katere državljan je, in ki ima poleg tega še državljanstvo druge države članice, če glede položaja tega državljana niso bili uporabljeni ukrepi države članice, s katerimi bi mu bilo preprečeno dejansko uresničevanje bistvene vsebine pravic, ki so podeljene s statusom državljana Unije, ali oteženo uresničevanje pravice do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic.

Vendar to, da organi države članice, katere državljanstvo ima državljan in v kateri prebiva, pri odločanju o njegovi prošnji za pridobitev pravice do prebivanja v skladu s pravom Unije ne upoštevajo, da ima tudi državljanstvo druge države članice, ne pomeni, da je bil uporabljen ukrep, s katerim bi bilo zadevni osebi preprečeno dejansko uresničevanje bistvene vsebine pravic v zvezi s statusom državljana Unije ali oteženo uresničevanje pravice do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic. Zato v takem kontekstu zgolj na podlagi okoliščine, da ima državljan poleg državljanstva države članice, v kateri prebiva, še državljanstvo druge države članice, ni mogoče ugotoviti, da položaj zadevne osebe spada na področje uporabe člena 21 PDEU, ker se ta položaj ne navezuje na nobenega od položajev, ki ga predvideva pravo Unije, in se vsa upoštevana dejstva glede tega položaja umeščajo v eno samo državo članico.

Položaj državljana Unije, ki ni uresničeval pravice do prostega gibanja, ne more biti le zaradi tega dejstva izenačen z zgolj notranjim položajem. Kot državljan vsaj ene države članice ima oseba na podlagi člena 20(1) PDEU status državljana Unije in torej lahko tudi proti svoji matični

(Glej točke 46, 48, 49, 54, 55 in 57 ter točko 2 izreka.)